

HD-screening på korthåret og langhåret collie i perioden 1980-2008

Kilde: NKKs statistikk på DogWeb
Kjersti Vesterheim, NCK Avlsrådet

KORTHÅR

Registreringstallene for korthår varierer fra 1 til 20 valper pr år i perioden. Fordi registreringstallene er så lave, vil prosentandelen hunder som er røntget vise store differanser mellom kullene. Andelen røntgede hunder varierer da også fra 0 til 67% iht NKKs statistikk. I gjennomsnitt er 27% av de registrerte individene HD røntget, og tallene er veldig variable fra år til år gjennom hele perioden. Men selv om tallene varierer og vi gjerne skulle sett en høyere andel av hundene bli undersøkt for HD, er resultatet av screeningen enkel å tolke. Av de hundene som er undersøkt for HD i perioden ble samtlige, med unntak av 2 hunder fra 1995-årskullet, funnet HD fri. I 1995 ble det registrert 6 hunder, hvorav 3 ble røntget med resultatet 1 HD fri og 2 med svak grad HD.

LANGHÅR

Registreringstallene for langhår har også variert i den aktuelle perioden.

Tidlig på 1980-tallet ble det registrert rundt 350 valper, mens registreringstallene økte fra midten av 80-tallet til slutten av 90-tallet hvor antall valper i årskullene lå mellom 420-590.

På 2000-tallet har det vært årlige registreringstall på rundt 200-300 valper.

Andelen røntgede hunder økte ganske jevnt fra 16% i 1980 til 36% i 1990. Deretter har andelen ligget stabilt på ca 35-40% av registreringstallene frem til 2008.

Tolkning av HD-screening for collie langhår

Tallene varierer fra år til år, både antall registreringer, andelen som blir røntget og andelen som blir diagnostisert med HD. For å undersøke om det finnes noen tendens i tallene, er perioden delt opp i 3 tilnærmet like deler.

- ❖ Fra 1980 til 1989 ble gjennomsnittlig 94% av de røntgede individene diagnostisert HD fri. Av de som ble diagnostisert med HD, var andelen med middels (D) eller sterk grad (E) gjennomsnittlig 67%. Dette er interessant, da det vil si at langt over halvparten av langhårscollier med HD-diagnose i denne perioden hadde de alvorligere gradene av sykdommen.
- ❖ I perioden 1990-1999 ble andelen HD frie individer redusert til 90%, mens andelen av individer med middels eller sterk grad HD var 65%. Dette innebærer at en større andel av de undersøkte individene ble diagnostisert med HD, mens andelen av de alvorligste gradene gikk noe ned.
- ❖ I perioden 2000-2008 var andelen HD frie individer 89%, altså kun en marginal nedgang fra forrige periode. Av de individene som fikk HD-diagnose var andelen nå redusert til 63%.

Fra sistnevnte periode skiller de siste fire årene (2005-2008) seg ut, hvor andelen HD-frie individer fortsatt er 89%, mens andelen av de HD-affiserte med middels eller sterk grad er redusert til 50%.

Om man ser hele perioden (1980-2008) under ett, er det ikke større forandringer i forekomsten av HD hos langhåret collie. Men selv om endringene er marginale, er tendensen likevel at antall HD-affiserte individer er noe økende, mens andelen med middels eller sterk grad er noe minkende.

Om man ser på siste fire år i statistikken (2005-2008) vises det her en markant nedgang i fordelingen av svak grad og middels/sterk grad med fordeling 50/50.